

GROEN
AAN DE BUURT

aan de slag in je omgeving

Samenwerkingsovereenkomst lokaal Groen aan de Buurt-netwerk

De gemeente **XXXX** aan zet!

DATUM

Welke groene ideeën voor de omgeving leven onder bewoners?

Hoe leiden ideeën tot uitvoering?

Hoe kan de aanpak Groen aan de Buurt hierbij helpen?

Onze maatschappij is in beweging. Bewoners voelen zich betrokken bij hun eigen omgeving en willen zich hier graag voor inzetten. Maar hoe kan dat effectief en structureel, zodat ideeën ook worden uitgevoerd tot zichtbare resultaten in natuur en landschap? Met de Groen aan de Buurt-aanpak bieden we gemeenten begeleiding bij het stimuleren van burgerinitiatieven en het omzetten van ideeën en enthousiasme naar concrete uitvoering. Het doel: een kwaliteitsimpuls van het landschap én een lokaal netwerk van betrokken bewoners. In deze overeenkomst beschrijven we de aanpak en afspraken die het Groen aan de Buurt-team maakt met de gemeente.

Wat is het lokale Groen aan de Buurt netwerk?

Een participatieproces met bewoners, waarbij het Groen aan de Buurt team bewoners en gemeente ondersteuning en begeleiding biedt bij het omzetten van ideeën naar concrete uitvoering in de omgeving. Het Groen aan de Buurt team organiseert de processtappen, verzorgt de procesbegeleiding en heeft uitvoeringsbudget voor initiatieven. De aanpak bestaat uit 3 stappen.

Stap 1 uitnodigen en inspireren

Samen met de lokale organisaties zoals de landschapsbeheergroep, de IVN-groep, de historische vereniging en andere belangengroepen, wordt een kort en krachtig dorp/wijkproces doorlopen. Ook bewoners die geen deel uit maken van een belangengroep worden hiervoor uitgenodigd.

Op de eerste bijeenkomst worden bewoners gevraagd om ideeën in te brengen op het gebied van vijf thema's: cultuurhistorie, ecologie, landschap, toegankelijkheid en educatie/jeugd.

Na deze eerste ideeënavond vindt een tweede bijeenkomst plaats waarop de ideeën verder worden uitgewerkt. Werkgroepen worden gevormd en lokale trekkers gezocht om met elkaar aan de slag te gaan om de ideeën tot uitvoering te brengen.

Startpunt bij het identificeren van gewenste ontwikkelingen en ideeën voor uitvoeringsprojecten vormt het bestaande beleid van de provincie en gemeente. De in deze aanpak genoemde uitvoeringsagenda bouwt hierop voort.

Resultaat is een **uitvoeringsagenda** met zichtbare en concrete projecten en activiteiten waar bewoners mee aan de slag gaan.

Stap 2 Ondersteunen bij de uitvoering

Na dit korte dorpsproces is het dorp / de wijk zelf aan zet om aan de slag te gaan met de uitvoering van de uitvoeringsagenda. Het Groen aan de Buurt-team begeleidt dit de eerste 1,5 jaar. Zo kunnen we vanuit onze expertise ondersteunen bij het zoeken naar financiële middelen en het organiseren van de uitvoering. Het Groen aan de Buurt-team dient samen met de gemeente als ondersteuner en vraagbaak voor de diverse werkgroepen en bewoners. Om snel een dynamiek van uitvoering op gang te helpen kan bijvoorbeeld (en voor zover de agenda daartoe aanleiding geeft) een dorps/wijkwerkdag worden gestart. Onderdeel van de ondersteuning is ook het genereren van media-aandacht wanneer deelprojecten worden gestart/afgerond.

Groen aan de Buurt is een initiatief van IVN Utrecht, NMU en Landschap Erfgoed Utrecht. Provincie Utrecht is opdrachtgever en financier.

Stap 3 Verbinding en communicatie

Het lokale Groen aan de Buurt-netwerk is een doorlopend proces dat nooit ophoudt. In een dorp of wijk ontstaan altijd weer nieuwe ideeën, waar men mee aan de slag wil. Daarom wordt gedurende het proces een permanente vrijwilligerswerkgroep Groen aan de Buurt opgericht. Deze groep kan zich middels een coördinator aansluiten bij Landschap Erfgoed Utrecht, IVN-Utrecht en NMU voor het verkrijgen van de basisfaciliteiten voor ondersteuning. Deze ondersteuning bestaat uit kennisuitwisseling met andere werkgroepen, cursussen en trainingen en de mogelijkheid tot het lenen van handgereedschappen. De gemeente is verantwoordelijk om ook na het Groen aan de Buurt- traject met de vrijwilligerswerkgroep Groen aan de Buurt in contact te blijven en nieuwe plannen met hen af te stemmen.

Sleutelementen aanpak

- Eigenaarschap bewoners staat centraal. We gaan alleen aan de slag met ideeën waar bewoners zich daadwerkelijk voor willen inzetten.
- De gemeente is vanaf het begin betrokken in een faciliterende rol richting bewoners en initiatieven. Daardoor ook heel zichtbaar voor bewoners.
- Een combinatie van vaste processtappen met ruimte voor flexibele invulling op basis van lokale wensen.
- Verbinding van nieuwe initiatieven met bestaande organisaties, activiteiten en structuren in de wijk en provincie.
- Direct aan de slag, doordat er bij de start reeds uitvoeringsbudget is.

Wat levert het op?

- Enthousiasme en energie
- Initiatieven en activiteiten gericht op ontwikkeling, onderhoud en beheer van natuur en landschapselementen, zoals aanleg en herstel van poelen, heggen, boomgaarden, bloemstroken, etc.
- Initiatieven en activiteiten gericht op beleving en educatie, zoals wandelroutes, schoolprojecten, workshops, speelnatuur, ontdekplekken.
- Een duurzaam netwerk van betrokken en actieve bewoners en lokale organisaties dat in samenspel met gemeente is ontstaan.

Doelgroep

Bewoners van **het dorp / de wijk XXX**.

Indirect straalt het effect van de uitvoering ook uit naar mensen die de gemeente bezoeken en/of hier recreëren.

Financiering

Voor het opstellen van de uitvoeringsagenda en voor de uitvoering van projecten, maakt de deelnemende gemeente gebruik van een pilot binnen het programma Groen aan de Buurt. Meedoen als pilot-gemeente houdt in dat u begeleiding krijgt bij dit proces, inclusief € 5.000,- uitvoeringsbudget.

Wat vragen we van gemeenten ?

- Enthousiasme en bereidheid om met deze aanpak vorm te geven aan een faciliterende houding richting bewonersinitiatieven.
- Een vaste contactpersoon die bij de bijeenkomsten aanwezig is en die initiatiefnemers (mee) kan helpen om de weg binnen de gemeente te vinden (ca. 40 uur gedurende de komende 1,5 jaar, daarna ook het lokale netwerk in stand houdt)
- Beschikbaar stellen van de reeds geformuleerde wensen van bewoners. Te denken valt aan eerdere gebiedsprocessen, dorpsvisies, landschapsbeleidsplannen en dergelijke.
- Reservering van € 5.000,- uitvoeringsbudget uit gemeentelijke middelen voor investering in de projecten uit de uitvoeringsagenda (lokaal is er dan in totaal € 10.000,00 uitvoeringsbudget).
- Inzet van communicatiekanalen

Groen aan de Buurt is een initiatief van IVN Utrecht, NMU en Landschap Erfgoed Utrecht. Provincie Utrecht is opdrachtgever en financier.

Randvoorwaarden vanuit Groen aan de Buurt:

De onderdelen van het uitvoeringsagenda dragen bij aan de gebiedskwaliteiten zoals cultuurhistorie, natuur en landschap waardoor het goed wonen, recreëren en werken bevorderd wordt.

- De uitvoeringsagenda heeft een looptijd van 1,5 jaar, afhankelijk van wat erop komt te staan en blijft onder de aandacht tot de onderdelen die bewoners belangrijk vinden zijn uitgevoerd, ook als dat een meerjarige inspanning vraagt van het Groen aan de Buurt team, de gemeente en de bewonersorganisaties
- De bewoners bepalen welke onderdelen voor hun het belangrijkste zijn, zodat de uitvoeringsprioriteit bekend is. Hierbij wordt wel zoveel mogelijk aangesloten bij reeds lopende ontwikkelingen.
- De bijdrage van bewoners is zichtbaar: ze moeten het zelf doen en dit laten blijken door inzet en waar dit kan meefinancieren waar het hun eigen belangen uit bezit of gebruik betreft.

Samenwerkingspartners en rolverdeling

Groen aan de Buurt team:

- Projectleiding en ondersteuning bij het zoeken naar uitvoeringsbudget bij fondsen en subsidies
- Contacten met belangenorganisaties
- Procesbegeleiding bij Groen de Buurt-netwerk
- Verwerken informatie en redactie uitvoeringsagenda
- Zorg dragen voor publiciteit en zichtbaarheid

Provincie:

- Financier van de pilotgemeente door middel van beschikbaar stellen procesbegeleidingstijd en € 5.000,- uitvoeringsbudget
- Aansluiting op ontwikkelingen en draagvlak bij de provincie.

Gemeente:

- Cofinancier van pilot door middel van € 5.000,- uitvoeringsbudget
- Keuze gebied waar aanpak plaatsvindt
- Een vaste contactpersoon die bij de bijeenkomsten aanwezig is en die initiatiefnemers (mee) kan helpen om de weg en aansluiting op ontwikkelingen binnen de gemeente te vinden
- Beschikbaar stellen van kaartmateriaal en gebiedsinformatie
- Contacten met belangenorganisaties
- Procesbegeleiding samen met Groen aan de Buurt-team
- Inzet van de communicatiekanalen van de gemeente

Bewoners(organisaties):

- Inbrengen van gebiedskennis en gebiedswensen die al bekend zijn
- Contacten met bewoners
- Draagvlak bewoners, mobiliseren mogelijkheden lokaal

Tijdspad

Mei 2017 – december 2017 (*start voorjaar*) of september 2017 – maart 2018 (*start najaar*)

Processtap	Groen aan de Buurt	Gemeente
Selecteren gebied (wijk / dorp)		X
Afstemmen voorgestelde werkwijze, taken / rollen / te verwachten resultaten	X	X
selecteren bestaand bewonersinitiatief dat mee kan helpen bij proces	X	X
Quick scan bestaand beleid en vaststellen kaders	X	X
Organiseren gebiedsavond 1	X	
Verwerking inventarisatie	X	
Organiseren gebiedsavond 2	X	
Uitwerken uitvoeringsagenda op basis van beschikbaarheid lokaal trekkerschap	X	
Communicatie / publiciteit	X	X

Groen aan de Buurt is een initiatief van IVN Utrecht, NMU en Landschap Erfgoed Utrecht. Provincie Utrecht is opdrachtgever en financier.

Processtap	Groen aan de Buurt	Gemeente
Begeleiding bij uitvoering projecten met bewoners	X	
Communicatie en publiciteit	X	X
Opzetten en vormgeven permanente werkgroep Groen aan de Buurt	X	X
Evaluatie en rapportage resultaten	X	X

Groen aan de Buurt

De Groen aan de Buurt-aanpak is gebaseerd op 'Levend Landschap', de succesvolle aanpak voor ondersteuning van bewonersinitiatieven van Stichting Landschapsbeheer Gelderland. Het project is in 2010 geïntroduceerd op de Veluwe en is sindsdien uitgerold in vele gemeenten in de provincie Gelderland.

Ondertekening

Bovenstaande aanpak wordt overeengekomen en ondertekend te De Bilt d.d. XXXXX.

Groen aan de Buurt team

Gemeente XXX

Helene Hine
Programmaleider Groen aan de Buurt

XXXX,
Wethouder

Groen aan de Buurt is een initiatief van IVN Utrecht, NMU en Landschap Erfgoed Utrecht. Provincie Utrecht is opdrachtgever en financier.